

Алгоритм інклюзивного навчання для батьків здобувачів освіти м. Горішні Плавні

В основу інклюзивної освіти покладена ідеологія, яка виключає будь-яку дискримінацію, але в той же час створює відповідні умови для отримання якісної освіти для дітей з особливими освітніми потребами. Інклюзивна освіта визнає, що всі діти можуть повноцінно навчатися, а їх відмінні особливості гідні поваги та є джерелом навчального досвіду для усіх учасників освітнього процесу. Інклюзивна освіта – це освітня технологія, яка передбачає навчання й виховання дітей з особливими потребами у звичайному закладі освіти, де створені відповідні умови для забезпечення максимальної ефективності навчання.

У пункті 2 статті 55 Закону України «Про освіту» сказано, що :

«Батьки здобувачів освіти мають право:

- захищати відповідно до законодавства права та законні інтереси здобувачів освіти;
- звертатися до закладів освіти, органів управління освітою з питань освіти;
- обирати заклад освіти, освітню програму, вид і форму здобуття дітьми відповідної освіти;...».

Це означає, що саме батьки обирають для дитини вид і форму здобуття освіти.

У статті 20 цього ж Закону сказано:

«Заклади освіти за потреби утворюють інклюзивні та/або спеціальні групи і класи для навчання осіб з особливими освітніми потребами. У разі звернення особи з особливими освітніми потребами або її батьків така група або клас утворюється в обов'язковому порядку».

У пункті 4 наказу Міністерства освіти і науки України від 16.04.2018 №367, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 05 травня 2018 р. за №564/32016 «Про затвердження Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти» вказується, що «зарахування до закладу освіти здійснюється відповідно до наказу його керівника, що видається на підставі заяви про зарахування до закладу освіти (далі - заява про зарахування) одного з батьків дитини (чи повнолітньої особи, яка має намір здобувати освіту), поданої особисто (з пред'явленням документа, що посвідчує особу заявника). У цьому ж порядку чітко вказано, які саме документи мають додати до заяви батьки (законні представники дитини). Серед переліку документів є Висновок про комплексну (чи повторну) психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини.

Висновок про комплексну (чи повторну) психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини, яка має особливі освітні потреби, роблять спеціалісти Інклюзивно-ресурсного центру (далі - ІРЦ), який працює відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 12 липня 2017 р. №545 «Про затвердження Положення про інклюзивно-ресурсний центр».

Інклюзивно-ресурсний центр (ІРЦ) - це установа, яка створена з метою реалізації права дітей з особливими освітніми потребами віком від 2 до 18 років на здобуття дошкільної та загальної середньої освіти, у тому числі у закладах професійної (професійно-технічної) освіти та інших закладах освіти, які забезпечують здобуття загальної середньої освіти шляхом проведення комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку дитини, надання психолого-педагогічних, корекційно-розвиткових послуг та забезпечення їх системного кваліфікованого супроводу.

Для проведення комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку дитини та отримання висновку про комплексну (чи повторну) психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини, батьки (один з батьків) або законні представники дитини можуть звернутися до Інклюзивно-ресурсного центру Горішньоплавнівської міської ради Полтавської області (адреса: 39800, Полтавська область, м. Горішні Плавні, вул. Добровольського, б.63; e-mail: irc2019gr@gmail.com; директор Кучма Тетяна Василівна).

Первинний прийом батьків (одного з батьків) або законних представників дитини проводить практичний психолог центру, який визначає час та дату проведення комплексної оцінки та встановлює наявність таких документів:

- документи (паспорт, оригінал), що посвідчують особу батьків (одного з батьків) або законних представників;
- свідоцтва про народження дитини (оригінал);
- амбулаторна картка;
- психолого-педагогічна характеристика з закладу освіти (у разі відвідування);

індивідуальна програма реабілітації дитини з інвалідністю (у разі інвалідності);

- довідка від психіатра (у разі потреби);

У разі, якщо дитина з особливими освітніми потребами здобуває дошкільну або загальну середню освіту, до заяви можуть додаватися:

- зошити з рідної мови, математики, результати навчальних досягнень (для дітей, які здобувають загальну середню освіту);
- малюнки, інші творчі роботи дитини;
- документи щодо додаткових обстежень дитини.

Зверніть увагу, що саме батьки (один з батьків) або законні представники дитини мають звернутися до ІРЦ з документами згідно з переліком і письмовою заявою. Обстеження дитини проводиться тільки в присутності батьків (одного з батьків) або законних представників дитини з особливими освітніми потребами.

Пройшовши обстеження дитини в ІРЦ, батьки (один з батьків) або законні представники дитини отримують висновок про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини. У висновку має бути зазначено, що за результатами обстеження ІРЦ дитині рекомендовано навчання в інклюзивному (спеціальному) класі (групі) закладу освіти; указано рекомендації щодо програми, форм і методів навчання на 1 рік; кількість годин, необхідних для корекційно-розвиткової роботи; необхідні додаткові спеціальні послуги відповідно до нозології дитини; перелік спеціалістів, які мають реалізовувати корекційну складову та соціальну реабілітацію, у тому числі - чи є потреба у асистентів учителя (вихователя).

За **півроку** до того, як дитина прийде на навчання, батькам (одному з батьків) або законним представникам дитини необхідно звернутися до закладу освіти, для того, щоб написати заяву з проханням організувати інклюзивне (або спеціальне) здобуття освіти для дитини. У заяві також потрібно вказати, чи потрібен дитині асистент учителя (вихователя). До заяви додаються такі документи:

- висновок про комплексну (чи повторну) психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини;
- медична довідка про стан здоров'я дитини з висновком лікаря, що дитина може відвідувати заклад освіти;
- довідка сімейного лікаря про епідеміологічне оточення;
- свідоцтво про народження;
- копія медичного висновку про дитину з інвалідністю віком до 18 років, виданого лікарсько-консультативною комісією;
- копія індивідуальної програми реабілітації дитини з інвалідністю.

Відповідно до пункту 2 статті 20 Закону України «Про освіту»: «Заклади освіти зі спеціальними та інклюзивними групами і класами створюють умови для навчання осіб з особливими освітніми потребами відповідно до індивідуальної програми розвитку та з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей».

Батьки (один з батьків) або законні представники дитини беруть участь у розробленні індивідуальної програми розвитку дитини та забезпечують отримання дитиною додаткових спеціальних послуг відповідно до нозології, відвідування необхідних спеціалістів навчально-реабілітаційних центрів, ІРЦ тощо (якщо висновком ІРЦ такі рекомендовані).

Любов Павленко, головний спеціаліст відділу освіти

